

Федорук Д.С.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ЯК ОСНОВА СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

На сьогодні існує значна кількість визначень щодо фінансової безпеки. Однак, саме слово «безпека» передбачає певний стан захищеності від загроз, в суспільстві, державі тощо. Фінансова безпека тісно пов'язана із економічною безпекою держави та має важливий вплив. Слід зауважити, що фінанси як академічна категорія представляє собою фундаментальну основу побудови будь-якої макроекономічної системи. При цьому, важливу роль у контексті забезпечення фінансової безпеки в загальній системі економічної безпеки держави грає саме фінансова система. Отже, економічна безпека держави передбачає налагодження комплексних процесів підтримки стійкості та резил'єнтності національної економіки відповідно до актуального спектру загроз та викликів.

Принагідно зазначимо, що порушена проблематика набуває особливої актуальності в умовах дії воєнного стану та об'єктивних наслідків повномасштабного вторгнення, формуючи собою окремий перелік ризиків в контексті підтримки фінансово-економічної безпеки, пов'язаних як з необхідності досягнення фізичної захищеності, так і розбудові дієвого інструментарію протидії викликам економічної природи [1, с. 99]. Фінансова система тісно пов'язана з фінансовою безпекою держави виходячи з перелік ключових задач, які постають у межах конструювання національної економічної політики: (1) консолідація фінансових ресурсів. Тобто забезпечення максимально можливого рівня потенційних фінансових ресурсів – вільних тимчасових коштів, якими необхідно вдало розпоряджатись та здійснювати інвестування; (2) контроль ефективного користування (раціоналізація користування коштами); (3) забезпечення певних доходів на споживання, нагромадження та заощадження.

Узагальнюючи варто відзначити, що фінансова безпека представляє собою систему, яка утворюється з підсистем та має чітку структуру послідовності та логіку розвитку. Основними елементами системи цілепокладання у рамках проблематики фінансової безпеки є: (1) ефективне та швидке досягнення цілей у розвитку держави; (2) незалежність фінансової системи; (3) Точність та логічність завдань у сфері та впливу фінансових систем інших країн світу.

На сьогодні фінансова безпека має безліч компонентів, але усі вони взаємозалежні та взаємопов'язані одна між одною. Основними пріоритетами у сфері національних інтересів України щодо забезпечення фінансової безпеки є: (1) соціально-орієнтовна ринкова економіка; (2) забезпечення постійного зростання рівня життя населення; (3) прагнення України до інтеграції в європейський простір; (4) розвиток взаємовигідних рівноправних відносин з іншими державами світу.

Проте, слід відзначити наявність первинних загрози в економічній сфері України, які не дають розвивати національні інтереси, а саме: скорочення ВВП; зниження інвестицій та інновацій; застій у сфері науково-технічного й технологічного потенціалу; низький рівень ефективності функціонування контролюючих органів та відомств; нестабільність у правових відносин щодо фінансової політики; відсутність плану щодо запобігання фінансових криз; нераціональна структура експорту.

Формування ефективної фінансової системи націленої на забезпечення високого рівня економічної безпеки держави потребує комплексних заходів, які враховують поточні обмеження та актуальний спектр загроз економічного характеру.

Перелік посилань:

1. Тульчинська С. О., Солосіч О. С. Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємництва в умовах воєнного стану. *Економіка та управління підприємством. Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 3 (79). С. 97–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2022-79-14>.